

JESENIŠKA STRAŽA

Slovensko-nacijonalen list.

Svoboda, čast, narod, resnica.

„Jeseniška Straža“ izhaja vsako soboto opoldne. — Naročnina za celo leto 3 krone; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 2 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravništvo „Jeseniške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se omenilo priobčuje večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jeseniške Straže“ v Kranju.

Št. 25.

V KRANJU, 20. malega travna 1905.

I. leto.

Bohinjska železnica.

II.

Podjetnik, inženjer, delavec — tujec: to je značilno za novo bohinjsko progo. Podjetniki in akordantje služijo tisočake, par večjih podjetništev tudi milijone, inženjerji na Hrušici in na Jesenicah vidijo svojo glavno nalogo v tem, da širijo germanizacijo, snujejo nemškonacijonalna društva, izzivajo na vse strani nasproti mirnim domačinom, delavci pa so menda poklicani v to, da doslej moralno dosti visoko stoječe gorenjsko ljudstvo demoralizirajo. Uboj za ubojem se vrsti ob progi, pijančevanje je doseglo vrhunec in na stotine domačih deklet si je znal pridobiti lokavi Italijan — med njimi tudi precej nedoraslih otrok! Sodni akti o tem govore celo zgodovino.

Ob celi novi bohinjski progi, zlasti pa še ob predorih je nastalo brezštevilno branjarj in gostiln. Pa tudi tu vidimo le redke domačine! Nebroj tujcev, zlasti južno-tirolskih Italijanov je dobilo koncesije za gostilne — izbiralo se pri tem ni posebno —, vsak privandranec je otvoril branjarjo, na kateri se blišči samolaški ali samonemški napis, kjer ima tudi pravico točiti pivo, vino in žganje v zaprtih steklenicah — to je prevarjati postavo in imeti pravo. Pa ne le to! Skoro vsak „capo“ pri delavcih ima svojo kuhinjo, kjer obeduje po dvajset do trideset delavcev, kjer obeduje po dvajset do trideset delavcev, kjer se neobdačeno in nezadacano toči vsakovrstna pijača „po naročilu“ delavcev in dela občutno konkurenco onemu malemu številu domačih gostilničarjev, ki so gojili zlate nade ob gradbi železnice, ki so pa sedaj večinoma ljuto razočarani. Le nekaj izjem poznamo.

In prebrisani so ti tuji trgovci in gostilničarji! Rubiti se dajo neprestano, prepisujejo obrti na ime svojih ženâ, svojih otrok, le da ne more pri njih ne sodnija ne davkarija dobiti nobenega denarja. Mnogo domačih večjih trgovcev je pri teh „železničarjih“ izgubilo precejšnje svote, ker jim je zaupalo preveč. Po pošti pa pošiljajo ti falirani branjevci tisočak za tisočakom svojim sorodnikom v Italijo in na Ogrsko, ali pametnejši izmed njih celo jemljejo mesečne dopuste, da svoj „prihranjeni“ denar odneso osebno v inozemstvo. Isto delajo tudi italijanski delavci.

Morda se tudi zgodi, da sedaj ob koncu gradb zgori kaka zavarovana baraka. Slučaji so baš različni in posestniki odhajajo.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

vsem svojim podružnicam in slovenskim rodoljubom.

Pred dvajset leti so praznovali Slovenci tisočletnico smrti sv. Metoda ter ustanovili kot vidno znamenje temu veličastnemu spominu »Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«.

Ministrstvo za notranje zadeve je izza 7. aprila 1885, leta s št. 5179 odobrilo družbina pravila, ki jih je izdelala v to pooblašena petorica naših mož.

V tej dolgi dobi 20 let so nabrali naši rojaki marsikak tisočak za našo družbo in marsikaj koristnega se je napravilo z njim. Danes, ko gledamo nazaj na to 20 letno težavno delovanje, navdaja družbino vodstvo na lednja prošnja in želja, ki je sporoča tem načinom vsem svojim podružnicam, vsem častitim rodoljubkinjam, vsem cenjenim domoljubom.

Ker »Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani« gotovo ni ustanovljena le za nekaj malo let, marveč, kakor se kaže za precej nedogledno dobo — saj se bijejo narodnostni boji danes hujše nego prej — ker se stavi na njeno vodstvo vedno več zahtev, opozarja podpisano njeno vodstvo na nekatere narodne naloge, ki čakajo nujne rešitve že v bližnji prihodnosti.

S šolskim letom 1905/6. se otvori novo šolsko poslopje na Savi pri Jesenicah, v kojem je nastanjeni ondolti otroški vrtec. Ob istem času hočejo tudi Jeseničani začeti svoj otroški vrtec.

Potrebno je, da se v Mariboru ustanovi družbina ljudska šola. Tudi v Studencah pri Mariboru je nevarnost potujčenja velika.

V Gradcu bi bil potreben vsaj otroški vrtec.

V Št. Jakobu v Rožu na Koroskem bi radi z letom 1907. svojo lastno slovensko trozrazredno, ki naj se sčasom, ko postane deželna ljudska šola zopet slovenska, preustroji v kmetijsko šolo.

Očividno je torej, da se bodo v najbližnji prihodnosti podvojili troški naše družbe. Res je, da imenuje družba štiri šolska poslopja svojo posest, res je pa tudi, da ima družba še ne-

pokritega dolga v znesku 34.000 K, ki tekom tega leta naraste najbrže na 40.000 K.

Ako pa hoče vodstvo zagotoviti družbi obstanek in, ako hoče rešiti vse zgoraj našete naloge ter odpomoči najnujnejšim potrebam, potrebno je vsekako, da pokrije prej ta nepokrili primanjkljaj.

Radi tega se pozivlja podpisano vodstvo do vseh svojih podružnic, do vseh častitih rodoljubkinj in cenjenih rodoljubov s prošnjo, da vsakdo izmed njih pripomore po svoje do tega, da se zboljša družbino finančno stanje. Ako priredi vsaka izmed podružnic tekom tega leta vsaj eno večjo veselico v korist naše družbe, ako se odzovejo vabilu k takim veselicam vsi zavedni Slovenci ter prispevajo svoj obolus, odplačal bi se lahko precejšnji del družbinega dolga, če ne morebiti celo — kar je iskreno želeli — ves dolg.

Kjer pa ni mogoča prireditev veselice iz kateregakoli vzroka, tam naj bi podružnična načelnitva skušala pridobiti skrhernega iz njihovega okraja vsaj k t družbinega podpornika, od svojih starih članov pa naj bi si izprosila morda izreden dar v navedeno svrhu.

Ako se odzovejo tej prošnji vsi oni, katerim je »Družba sv. Cirila in Metoda«, sveta stvar, ki vedo ceniti njen obstoj, potem je vodstvo preverjeno, da bode i v prihodnje lahko in veliko lože ustrezalo potrebam in željam slovenskega naroda. Ako bode vse slovensko občinstvo vpoštevalo ta poziv, bode »Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani« ob svoji dvajsetletnici brezdvomno zrla v jasneje bodočnost. To pa slovenskemu narodu v prid.

Naprava za vodno moč pri Žirovnici.

Tovarna za izdelovanje strojev v Leobersdorfu, tvrdka Ganz & Co., namerava v svrhu, da preskrbi več krajev na Gorenjskem z električno silo, zgraditi na potoku Završnica pri Mostah napravo za vodno moč z električno centralo. Iz načrtov je razvidno, da se imajo napraviti približno 5 kilometrov oddaljeni od vasi Moste v kraju »na jezerci« (visočinska točka 883 metrov, parc. št. 1467/3, 1458/9 in navzgor, davčna občina Doslovče) trije jezovi v jarkih potoka Završnica v svrhu, da se za jezi in nabere voda izza ozemlja Stola in pa Zelenice prihajajočih izvirov tega potoka. Od tod se bo napeljala voda po železnih cevih,

vkopanih v zemljišča zasebnih lastnikov, v dva betonirana vodobera; prvi na vrhu griča Godašnica, drugi pa na vrhu griča Sivna blizu vasi Moste. Od drugega vodobera bo dotekala voda po železni glavni cevi, ki se ob vzhodu griča razdeli v potrebne postranske vodovode, naravnost k turbinam v luži za stroje, kjer bo svojo živo moč izpreminjala v električno silo. V svrhu, da se v potrebi lahko pomnoži gonilna moč, namerava se zgraditi še četrti jez v jarku potoka Završnica, in sicer pri Fran Paplerjevi žagi, parcele št. 106/4 davčne občine Žirovnica, odkoder se bo voda potom železne cevi (morda pa tudi le po primernem kanalu) čez parcele št. 933 in 931/1 davčne občine Žirovnica napeljala do centrale za proizvodnjo elektrike. Namerava se tudi vodo iz postranskih potokov na desnem obrežju Završnice (Godašnica, Rupapotok, Melpotok i. t. d.) po najkrajši poti potom cevi napeljati ali v glavno vodovodno cev ali pa v omenjena vodobera. Električno centralo se namerava zgraditi na parceli št. 884 davčne občine Žirovnica, kjer se nahaja sedaj tovarna za izdelovanje parket Ivana Čopa iz Most, če pa to na tem mestu radi nad to tovarno se nabavljajočih vodnih naprav zasebnih upravičencev ne bi bilo mogoče, postavila se bo centrala na parceli št. 864 davčne občine Žirovnica poleg predilnice Marije Čopove iz Most. Vsa voda iz strug za dotok in odtok k turbinam se bo napeljala po najkrajši poti nazaj v strugo potoka Završnica.

O načrtu se je razpisala v zmislu § 60. kranjskega vodopravnega zakona z dne 15. majnika 1872, dež. zak. št. 16, obravnava na licu mesta na dan sredo 17. majnika 1905 s sestankom ob poldesetih dopoldne na državni cesti pod železniškim mostom v Mostah.

Sokolstvo.

Po predavanjih dr. Murnika po Křenu priredil Drenik.

Kdor rad prebira zgodovino, z zanimanjem čita spise, v katerih je opisana povest narodov; pazljivo zasleduje življenje, delovanje, razvoj ali propadanje, ki se pojavlja v različnih dobah: ta je gotovo postal pozoren na vzroke, zakaj se menja položaj narodov včasih jako hitro, zakaj so mnogi narodi izredno bojeviti, drugi pa so po svojem suženjskem duhu postali žalostno-povestni.

Nekateri narodi so sloveli za vseh dob po hrabrosti, pogumnem mišljenju vsled ljubezni do domovine, za katero so žrtvovali življenje in premoženje svoje, drugi narodi so zopet vsled izobraženosti, vsled velikega števila učenih mož postali slavni. Marsikateri narod je bil tako močan in slaven, da so se drugi gredli na solncu njegove slave, hrepeneli po njegovem prijateljstvu in mu zavidali njegov položaj. Toda v kratkem je bil narod, katerega je vse občudovalo in se ga balo, naenkrat v globokem propadanju in se je naglo bližal popolni gmotni in nravni pogubi. Kaj je, bratje, vzrok, da niso vsi narodi bogati, izobraženi, srečni, slavni? Kje tiči vzrok, da značaj, lastnosti, zmožnosti članov vseh narodov niso enaki, in se včasih ostro razločujejo mej seboj? Zakaj nimajo vsi narodi le

lepih hvalevrednih lastnosti, zakaj poleg plemenitih ljudi nahajamo podle značaje, od katerih se obračamo z odporom? Zakaj je bilo za vseh časov, kar stoji svet, vedno več nevednih ljudi, ki so mislili le na sebe, le na svojo korist in prospeh, imeli svojo osebo na mislih, skušali vse izkoriščati in drugim grenili življenje, morebiti zategadelj, ker so bili sami slabi, ali da bi se prej njihove hudobne namere mogle posrečiti? Zakaj se menja položaj narodov tako, da se danes nahajajo na vrhuncu svoje moči in slave, jutri pa so vrženi, v prah poteptani in potem še zasmehovani, zasramovani po svojih nasprotnikih ali nekdanjih „prijateljih“, škodoželjno zročih na propad, ponižanje in osodo močnega sovražnika?

* * *

Lastnosti, katere se narodu po svoji vzgoji prigoje, imajo največji vpliv na stvarjenje človeškega značaja.

Dajte mladino v vzgojo izobraženim, plemenitim ljudem in srce vam bo zaigralo, ko uzrete posledke dobre, vzorne vzgoje po vzornih možeh. Dajte pa mladino v roke ljudi zlomiselnih, slabih, sebičnežev, ki so za denar zmožni narediti vse, kar si kdo želi, ki imajo le svojo mošnjo na mislih, se kmalu prepričate, da so vam iz vaših ljubljencev vzgojili nesrečneže tisočkrat hujše od svojih vzgojevalcev.

Narodi se sami vzgojujejo, sami si stavijo lepo, blestečo bodočnost, ali kopljejo grob in si pripravljajo žalostno, nečastno smrt.

Kjer žive narodi stalno v bojnem kriku in viharju ter se morajo boriti za svoj obstanek, kjer mora slabotnej vedno stati na straži, da ga silni ne oškoduje, muči, kjer mora narod prebiti skušnjo trpljenja, živeti v pomanjkanju, kjer je narod odkazan le na lastno moč, tam povsod se posveča vsestranska skrb vzgoji mladine, tam je strežejo kakor očem v glavi, in v zavesti, da je mladina nada, upanje domovine, jo plemenitijo, boljšajo in vzgajajo v čednosti, katero bi si moral osvojiti vsak človek!

Kakršnih lastnosti si pridobi človek v mladosti, take bo imel ves narod, ko njegova mladina, naraščaj dozori v moče. Posamezniki tvorijo celoto, in ako je celota zložena iz plemenitih, dobrih, dovršenih ljudi, pa je zagotovljen obstanek naroda, zagotovljen njegov razvoj, položeni so temelji njegove sreče in slave, slave in mogočnosti njegove domovine.

Če bi bili vsi ljudje, vsi narodi miroljubni, prizanesljivi in si osvojili le dobrih lastnosti, bil bi pokoj in mir na svetu. Toda dolgo, dolgo bo še trajalo in kdo ve, ali pride kedaj čas, ko človeštvo spozna svojo nalogo, v čem temelji njegov napredek, prospeh, se ne bo vojskovalo, ampak mej seboj ljubilo, da ne bo drug sovražil drugega, da bo drug naklonjen drugemu, da se bosta vzajemno podpirala, da ne bo narod grenil narodu življenja z vojskami.

Vsak to ve, ve se to splošno, kako dobi narod dobrih lastnosti: da le vzgoja, pravilna vzgoja in stroga disciplina more zboljšati, plemenititi ljudstvo, iz ljudi narediti poštenjake, značaje. Dalje prih.

Novičar.

Seja občinskega odbora se je vršila v nedeljo dne 14. t. m. Od 24 odbornikov jih je došlo k seji 16. Ker je prišel pri seji na dnevni red tudi pogovor zaradi nove štirirazrednice na Savi, povabili so se k seji tudi člani krajnega šolskega sveta na Jesenicah, in so došli načelnik A. Trevn, dalje A. Schrey, dr. F. Kogoj in župnik Janez Zabukovec. Prva točka dnevnega reda je bila: Zaradi nove štirirazrednice na Savi, katero je dovolil c. kr. deželni šolski svet z odlokom dne 15. aprila 1905, št. 1771. Občinski odbor sporazumno s sklepčnim šolskim svetom na Jesenicah sklene nastopno: Proti sklepu c. kr. deželnega sveta z dne 15. aprila 1905, št. 1771, se vložiti priziv. Dalje se sklene: otrokom s Senožet naj se prepove obiskovanje šole na Jesenicah, in sicer takoj, če bi se pa takoj ne moglo izvesti, pa koncem šolskega leta. Razlogi so: Otrokom s Senožet je bilo samo do preklica dovoljeno pohajati jeseniško šolo, to pa zato, ker je bila na Koroški Beli, kamor spadajo Senožeta, samo enorazrednica, danes se je pa ondi sezidala nova šola, katero naj pohajajo otroci s Senožet. Občina Koroška Bela ni nikdar kaj prispevala k skupnim šolskim stroškom, nasproti se je pa morala na Jesenicah vsled pomanjkanja prostorov najeti še ena soba.

2.) Prošnja županstva Landskron za sprejem v domovinsko zvezo Mihaela Ravnika se zavrne, ker ni opremljena s prilogami.

3.) Josip Markeš, posestnik in gostilničar na Jesenicah, se v smislu novega domovinskega zakona sprejme v domovinsko zvezo.

4. in 5.) Takisto tovarniška delavca Valentin Knez in Matija Ažman s Save.

6.) Sprejem naslednikov meseca avgusta 1903 na Hrnišici zamrlega Franceta Lakota se odkloni, ker je prošnja docela pomanjkljiva.

7.) Zaradi podaljšanja vodovoda na Senožeta se sklene naprositi kranjsko obrtno družbo, da napravi zadevne načrte ter delo izvrši.

8.) Glede virilnega glasu gradbene tvrdke Madile & Comp., kateri je okrajno glavarstvo v Radovljici priznalo pravico virilistinj v občinskem odboru, razveljavši dotični odlok županstva, se sklene vložiti pritožbo na deželno vlado.

9.) Zahteva g. Ignacija Paara, kantinerja na Savi, da naj se mu prizna virilni glas v občinskem odboru, se odkloni, ker ne plačuje od nepremičnega posestva v občini 200 K, ali od obrti, ali od pridobitka direktnega davka 400 K, kakor določa § 17. obč. reda za Kranjsko.

10.) Glede načrta za stavbe na Jesenicah se sklene počakati tozadevne komisije, ki se ima vršiti v kratkem.

11.) Kamenje od ubožne hiše št. 12 na Jesenicah naj se poskusi prodati.

12.) Zaradi občinske ceste v Plavškem Rovtu naj se škarpa pri mostu popravi iz sredstev podobčin Jesenice in Plavški Rovt.

Ker je bil s tem dnevni red končan, je g. župan zaključil sejo.

Zanimivo porotno obravnavo nam preskrbi v kratkem jeseniški župnik Janez Za-

bukovec. Znano je, na kako nesramen način je napadel g. F. Fabince radi neke nedolžne fotografije v seji krajnega šolskega sveta. Dobil je nato pošten javen odgovor, kar mu pa seveda ni po volji. Sedaj je pisal g. F. Fabincu pismo, v katerem pravi: „Tožil vas bom po §§ 489 in 496 kaz. zak., če ne objavite v prihodnji številki »Jeseniške Straže« in »Slovenskega Naroda« sledeče izjave. Povem vam, da vso zadevo takoj izročim advokatu, kakor ne objavite te izjave in bom pozneje odklonil vsako mirno poravnavo.“ Zabukovec je prišel s tako nesramno izjavo na dan, da bi mu jo še njegov mežnar vrgel v obraz. Temu predrznemu človeku ne kaže toraj drugega, da išče zadoščenja pred poroto. Zdaj pa le korajžno naprej!

Neki mlečnozobi mladič, ki sliši na ime Lukič, patentiran farovski podrepnik, se hoče na Jesenicah proslaviti na ta način, da agitira proti „Sokolu“ in „Jeseniški Straži“. Fant je še mlad in nerazsoden, zato ga za danes še samo svarimo, da naj opusti to nespametno početje, ker utegne imeti drugače za njega slabe posledice.

Nove spodnje stopnjice, vodeče v cerkev, dobimo v kratkem. Delo je prevzel v nedeljo na javni dražbi zidar gosp. Janez Mežnik. So pa pač tudi potrebne prenovljenja.

Župnik Zabukovec je izključil g. Andreja Noča s Hrušice iz Marijine dzužbe, to pa baje zato, ker je volil častne občane, ki so bili voljeni zaradi tega, da Jesenice ostanejo slovenske. Je li storil to Zabukovec iz lastnega nagiba ali vsled pritiska svojih švabskih prijateljev in zaveznikov, nam ni znano.

Neznani tatovi poizkušali so v nedeljo zvečer vlomiti v prodajalno trgovca Davida Jetre na Hrušici, pa so bili pravočasno pregnani.

Na Hrušici je bil v nedeljo aretiran, delavec A. P. zaradi hudodelstva proti naravi.

Preselil se je brivec Franjo Novak v novo Moričevo hišo na Jesenicah.

Prevrtanje karavanškega predora. V sredo dne 17. t. m. dopoldne ob 8:40 min. je bil prevrtan karavanški predor. Veselje med delavci je veliko.

Zmanjševalna dražba. Dne 30. maja ob 9. uri dopoldne se bo vršila pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kranju zmanjševalna dražba v svrhu oddaje zgradbe hiše za c. kr. cestarja ob državni cesti v Koroški Beli. Skupni troški so proračunjeni na 9300 K, in sicer: za zidarska dela 4551 K 96 vin., tesarska dela 2619 K 18 vin., kleparska dela 320 K 75 vin., mizarska, ključavničarska, steklarska ter pleskarska 1092 K, različna druga dela 716 K 11 v.

Opozarjamo na naznanilo mesarjev glede nedeljskega poročila.

Dinamitni atentat na karavanško železnico. Dne 14. t. m. je bil velikanski viadukt proti Dravi na Humbregu razstreljen. V to svrhu se je pripeljal 16. t. m. zjutraj sekcijski načelnik železniškega ministrstva Wurmb in se je podal takoj z načelnikom celovškega gradbenega vodstva za novo železnico, Anglom, v Rožno dolino pod Humbreg, kjer se je bil izvršil dinamitni napad. Dognalo se je, da je 19 metrov dolgi in 30 metrov visoki viadukt na treh stebrih poškodovan tako, da jih bodo morali podreti. Stavbeni komisar Suhanek ceni provzročeno škodo

na 20.000 kron. Skladišče, kjer shranjuje tvrdka Doderer dinamit, je sicer varno zgrajeno, a ni bilo dovolj zastraženo. Dinamita je bilo shranjenega 1585 kilogramov, potem veliko število vžigalnikov in vžigalnih vrvic. Storilec je ukradel iz tega skladišča zaboj smodnika, ki tehtja 50 kilogramov, dalje 225 vžigalic in 25 vžigalnih vrvic. Na poškodovanem viaduktu so našli 40 dinamitnih patron, 62 vžigalic in 4 vžigalne vrvice. Slišalo se je več pokov tako silno, da so jih čuli eno uro daleč. Nekateri pravijo, da jih je bilo pet, drugi šest. V pol ure oddaljeni vasi so se tresle vsled poka celo okna. Domneva se, da so odpuščeni delavci iz maščevanja provzročili atentat. Kot sumljivega so zaprli 24 let starega italijanskega delavca Evgena Beltrama in ga izročili deželnemu sodišču v Celovec. Listi pišejo o tem atentatu, da je v zvezi z napadom na novi železniški most čez Sočo. Imenuje se popolnoma odkrito kot provzročiteljica neko velevlast, a tudi neko konkurenčno železniško družbo. Veliko ogorčenje vlada proti italijanskim delavcem. Splošno se obsoja, da so nastavljeni na vodilnih mestih pri zgradbi nove železnice rezervni in ženijski častniki iz italijanske kraljevine, kar je pač mogoče le v Avstriji. Preiskave so dosedaj dognale, da je v skladišču, kjer je bil shranjen dinamit, še 1185 kilogramov dinamita. Kraj atentata je za občinstvo zaprt.

Kamenita nemška kultura. Kako so Nemci kričali po svojih časnikih, ker je v Ljubljani nekaj mladine žvižgalo ob Schillerjevem slavju. Kaj pa Nemci drugod počenjajo proti Slovencem, kako kažejo svojo pa gotovo ne po Schillerju podedovano kulturo, to kaže jasno nesramno njihovo obnašanje v Celovcu. V torek, 9. majnika, so praznovali Schillerjevo stoletnico na tukajnih šolah in v soboto pa v deželnem dvorcu v staroslavni grbnici. Do tja je stvar še dobro pretekla. V ponedeljek je bilo vse mesto v zastavah, to se pravi, če je to „vse mesto“, ako več nego polovica hiš nima zastav. Radi tega pa tudi slovenski hišni posestniki niso mislili na to, da bi razobesili zastave. V nedeljo je bila bakljada, po bakljadi so se pa sešli udeleževalci, med temi tudi par sto srednješolcev, v godbenih dvoranah, da so proslavljali Schillerja, obenem pa tudi 25 letnico šulferajnov s komersom. Govoril je slavni naš Dobernik in navdušil je nemško „Jungmannschaft“ tako, da so mladi ljudje gotovo olikanih krogov po komersu čutili potrebo, iti se bojevat s Slovenci. V dvakratnem naskoku ob eni in ob treh ponoči so pobili v Sv. Mohorjevi tiskarni mnogo oken in jo potem „pogumno“ z največjo hitrostjo odkurili. Lotili so se družbe, ker ta ni razobesila nobene zastave vzlic pozivu mestnega magistrata in ker so Dobernikove „Freie Stimmen“ prinesle strupen in skrajno pretiran članek o ljubljanski „demonstraciji“. Škode je precej veliko. Udeležila se je atak čela tolpa ljudi. Radovedni smo, ali se bode celovski policiji posrečilo najti pobalinee. „Freie Stimmen“ so nesramno lagale, piscoč, da bi se bilo v Ljubljani pobijalo in streljalo od strani demonstrantov, če bi ne bila prišla žandarmerija. Značilno je, da so se pri rečenih nemški slavnosti šopirili tudi nemški klerikalci in da so za njimi capljali socialni demokrati.

Poskusite! Vzorek dragovoljno!
Vydrova žitna kava
 Poštna 5 kg. pošiljka
 !! 4 K 50 h franko !!
 „DOMACI PRIJATELJ“
 vsem odjemalcem zastoj
 pošiljani mesečnik.
**Vydrova tovarna žitne
 kave Praga-VIII.**

Naznanilo.

Usojam se slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem **prevzela** na svoje ime že več let

v Kranju, pod mestom št. 14 obstoječo

trgovino s špecerijskim in galanterijskim blagom

katere bodem vodila neizpremenjeno naprej.

Poleg vedno svežega špecerijskega blaga zlasti priporočam svojo veliko zalogo **otročkih vozičkov od 9 K naprej**, kakor tudi veliko izber palic za gospode, raznih gumbov in žepnih nožičkov.

Potrudila se bodem svojim cenjenim odjemalcem postreči v njih popolno zadovoljnost in pričakujem njih daljne naklonjenosti ter beležim

z odličnim spoštovanjem

30-3

Magda Rant.

Obenem priporočam svojo **gostilno pri kolodvoru v Kranju**, kjer se toči pristno vino in vedno sveže pivo. Za gorka in mrzla jedila je* vsak čas najbolje skrbjeno.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjamo, da smo sklenili zaradi nedeljskega počitka imeti sledeče praznike mesnice zaprte, in sicer:

Velikonočno nedeljo, Binkoštno nedeljo, na dan Sv. Rešnjega Telesa in na Božič.

Cenjene odjemalce prosimo, da se za te praznike prejšnji dan preskrbe z mesom. Ker so tudi prodajalne zaprte v teh praznikih, se nadejamo, da se bodo cenjene gospodinje na to ozirale.

32-1

Jesenice, dne 16. maja 1905.

**Marija Hrovat, Ivan Wergles,
 Andrej Herman, Josip Zrimec.**

↳ Oskrbnika

se išče za **Kadilnikovo kočjo na Golici.**

Več pove **K. Višnar**, posestnik in gostilničar, **Jesenice** (Gorenjsko).

33-1

Mihael Dečman, tesarski mojster in posestnik na Hrušici pri Jesenicah hiš. št. 31, več let pri kranjskem stavbenem društvu v Ljubljani in pri tvrdkah Lohner v Ljubljani in Bachl na Hrušici kot poslovodja in delovodja nastavljen, **se priporoča za vse v tesarsko obrt spadajoča dela**, katere zagotavlja natančno po naročilih in načrtih ceno in točno izvršiti.

34-1

Ako hočete dobro idočo uro poceni kupiti, zahtevajte cenik tvrde **H. Suttner**, urar, Kranj

31-3

M. Vidic

izdelovalec sodavice, malinovega soka in pokalic (kraherl)

v Lescah na Gorenjskem

priporoča svoje izdelke. 29-5

Postrežba točna. Cene nizke.

HOTEL „ILIRIJA“

16-20

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosí spoštovanjem

Fric Novak.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah ilgenije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri g. A. Trevnu in gospej Jerici Morič.

Izdelovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špitalske ulice 7. 3-21

Mavricij Smolej

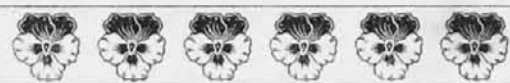
urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih ur

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah. 6-23

Josip Bricelj

pleskar na Jesenicah št. 6

se priporoča slavnemu občinstvu za vsa

v pleskarsko stroko

spadajoča dela, katera izvršuje hitro in

po nizkih cenah. 5-21

Izdeluje tudi napise na grbe,

zid i. t. d.

Postrežba točna!

Pivovarna

G. Auer-jevih dedičev

v Ljubljani

Wolfove ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno marčno in na bavarski način varjeno pivo.

Pivo se oddaja v sodcih in zabojih.

Zaloge: v Kranju, Idriji, Dobrépoljah, na Robu, v Mokronogu, Metliki, Vačah, Polhovem gradu, na Igu, na Dobrovi, v Št. Vidu na Dolenskem, v Mirni, v Podbrdu in na Grahovem (Goriško) in v Podgradu (Istra).

Ustanovljena leta 1854.

Tvrdka je bila v letu 1904 v Parizu in v Londonu odlikovana z najvišjim odlikovanjem, namreč z „grand prix“, častnim križcem in zlato kolajno.

9-21

Gostilna

Jakob Mesar

na Jesenicah št. 100

tik državne železnice in v neposredni bližini novega kolodvora se priporoča sl. občinstvu na Jesenicah in z okolice. Toči raznovrstna najboljša domača pristna vina in neprekosljivo Gössovo pivo. — Tu se dobivajo vedno topla in mrzla jedila ter vsak čas izboren čaj in dobra kava po najnižjih cenah. Na razpolago ima udobne prostore. Postrežba točna. Za mnogobrojen obisk se prav toplo priporoča

Jakob Mesar.

Melh. Brenc

ključavničarski in kleparski mojster na Jesenicah

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela in naročila. Popravila in zunanja naročila točno in po nizkih cenah.

Obenem priporoča slavnemu občinstvu svojo

trgovino s kuhinjskim orodjem, železnino i. t. d. 11-22

